

което можеше да се изнесе, а на много мѣста и заграбваше имота на българското население, което оставаше на мѣстото си. Поѣдкога се срѣщаха и взаимни ограбвания. Но всичко това създаваше общо разорение и осиромашаване на страната. Ниви, посяени и извикнали, се напущаха, къщи изпразнени или полуизпразнени, стояха безъ стопанинъ, и рускитѣ войски — вмѣсто да намѣрятъ храни въ земледѣлческа България, трѣбваше да я донасятъ отъвънъ. Цѣли области бѣха опустошени и рискуваха да измратъ отъ гладъ. Всички, които бѣха напуснали селата си — безразлично българи или турци — рискуваха да загинатъ презъ тежката зима, ако нѣкоя власт не имъ се притече на помощъ. Затова временното управление се видѣ принудено да се загрижи и за стопанското положение на освободенитѣ земи. Културнитѣ нужди въ Турция бѣха много ограничени. Пощенски съобщения имаше само до голѣмитѣ градове, но презъ войната бѣха съвършено изчезнали. Временното управление се зае да въведе една по-усъвършенствуванa съобщителна система и доведе нѣмци отъ южна Русия, които съ своитѣ брички и коне създадоха цѣла редица пощенски трактове за пренасяне не само писма, но и хора и пакети. Нивитѣ, които бѣха напуснати отъ собственицитѣ си, се поставяха подъ възбрана и грижа на новитѣ власти, които ги даваха на мѣстнитѣ жители да прибератъ плода имъ на *исполища*. Отъ събранитѣ суми се образува фондъ, който послужи за подпомагане на пропадналото турско население. Ошурѣтъ (десятькъ) бѣ единъ отъ най-тежкитѣ и отвратителни данѣци при турския режимъ. Той бѣ тежъкъ не защото се плащаше 10% отъ произведение, но защото турскитѣ власти вършеха съ него голѣми несправедливости и голѣми злоупотрѣбления. Тѣ даваха събирането на предприемачи, които не винаги пазѣха горната норма и чрезъ произволни закъснения отъ земледѣлското население се вземаше не десетъкъ, а двудесетъкъ. Въ стремежи си за по-голѣмъ данъкъ тия предприемачи провлачаха съ недѣли броенето на снопитѣ и вземането на тъй нареченото *номоне*, че, ако есента бѣ дъждовна, можеше да изгние цѣлото произведение на нивитѣ. За да избѣгнатъ подобно злощастие, земледѣлцитѣ бѣха принудени да се споразумяватъ съ наемателитѣ на десетъка да плащатъ много повече отъ 10%. При освободителния режимъ селянитѣ започнаха да плащатъ своя десетъкъ въ пари и това ги освобождаваше отъ всѣкакви злоупотрѣбления. Руското управление унищожи данѣка *беделъ*, който се плащаше само отъ християнитѣ срещу освобождаването имъ отъ военна служба. Унищожи се и данѣкътъ *сергимъ*, който също се плащаше само отъ христия-